

Liikunnan ja urheilun tulosityksikön vuoden 2022 talousarvioehdotus ja vuosien 2022 - 2024 taloussuunnitelma

Taloudellisesti kestävä Espoo – tuottavuus ja sopeutusohjelma, toimenpiteet

TaKe –ohjelman tavoite on valtuustokauden aikana 2,75 miljoonaa euroa. Tavoite toteutetaan noin 1 miljoonan euron säästöillä ja 1,75 miljoonan euron maksutulojen lisäyksillä. Tavoite toteutetaan neljän vuoden aikana. Palvelutaso pysyy muutoksista huolimatta entisellä tasolla.

Maksutuloja kerätään aikaisempaa enemmän uimahallilipuista, liikuntatilojen vuokrista, kentistä sekä merellisistä palveluista. Sopeutus rakentuu töiden uudelleen järjestelyillä henkilöstösäästöinä, ostopalvelujen, koulutusten ja seminaarien vähentämisellä. Lisäksi ohjelmassa on laaja työhyvinvointiin panostaminen.

Koronasta toipuminen

Korona on jättänyt mm. aukon ohjatun liikunnan, uinninopetuksen ja seuratoiminnan palveluihin. Siksi haluamme tavoittaa kaikki palveluista poisjääneet lapset ja nuoret sekä seniorit. Uinninopetuksen osalta on mahdollisuus lisäryhmien järjestämiseen, kun Matinkylän ja Espoonlahden uimahallit ovat samaan aikaan poikkeuksellisesti käytössä.

Talous ja henkilöstö

1000 EUR	Muutettu TA				
	TP 2020	2021	TA 2022	2023	2024
Toimintatulot	4 299	6 004	7 512	8 324	8 909
Toimintamenot	-44 489	-45 963	-51 557	-53 174	-54 868
Toimintakate	-40 190	-39 959	-44 045	-44 850	-45 959
Suunnitelmapoistot	-1 798	-1 910			
Tilikauden tulos	-41 988	-41 869	-44 045	-44 850	-45 959
Menot euroa/asukas	152	154	170	173	176

Vuoden 2021 talousarvioon (45 963 M€) nähden vuoden 2022 talousarvion menot kasvavat n. 5,6 milj. euroa (12 %:a). Merkittävin tekijä menojen kasvuun on Matinkylän uimahallin valmistuminen keväällä 2022. Uimahallin toimitilavuokra, henkilöstöressurit sekä uimahallitoimintaan liittyvät toiminnot kuten uinninvalvonta ja lipunmyynti ovat yhteensä n. 3,3 M€. Lisäksi talousarviossa on varauduttu Nuorten EM yleisurheilukisoihin n. 0,3 M€:lla. Pandemian koettelemien urheiluseurojen vuokra- ja muihin avustuksiin on varattu 0,4 M€: a. Uudesta Matinkylän jäähallista on varauduttu ostamaan n. 0,8 M€: lla jäävuoroja mm. koululaisten käyttöön. Taloudellisesti kestävä Espoo-ohjelman (TAKE) mukaiset säästötoimenpiteet on otettu vuoden 2022 talousarviossa ja vuosien 2023-2024 taloussuunnitelmassa huomioon.

Liikunta- ja urheilupalvelujen tulosityksikön tulot koostuvat pääosin asiakasmaksutuloista, kuten uimahalli- ja liikuntatilojen asiakasmaksuista. Tulosityksikön vuoden 2021 talousarvion tulot (6 004 M€) nousevat n. 1,5 milj. euroa (25 %:a) vuodelle 2022. Tulojen kasvuun vaikuttaa Matinkylän uimahallin avaaminen ja siitä saatavat asiakasmaksut n. 1 M€: a. Maksutulokertymä on laskettu Matinkylän uimahallin osalta koko vuoden arviona. Uimahalli aukeaa tämän hetken tiedon mukaan 1.4.2022, joten maksukertymä ei tule todennäköisesti kertymään arvioidun mukaisena. Lisäksi TAKE-ohjelman mukaisesti asiakasmaksuja korottamalla, arvioidaan kerättävän n. 0,5 M€ :a.

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Liikuntapaikoilla kävijämäärät ovat toimintaympäristön odottamattoman muutoksen vuoksi laskeneet. Tunnusluvut poikkeavat normaalista ja niitä tuleekin tarkastella Covid-19:n vuoksi eri silmin.

Tulosityksikön henkilöstömäärä ei ole enää kasvanut, vaikka liikunta- ja ulkopaikat ovat kaupungin kasvun myötä lisääntyneet. Tiukkenevan taloustilanteen vuoksi tekemistä on tehostettu, työnkuvia laajennettu ja muutettu. Lisäksi palveluissa hyödynnetään kumppanuuksia aikaisempaa enemmän strategisten palvelujen tuottamisessa. Osaamista kehitetään työtehtäviä laajentamalla.

Liikunta ja Urheilu on hakenut EU – hankerahoitusta Ruohonjuuritason urheiluohjelmat ja infrastruktuuri-innovointi- hankehausta 0,6 MEUR. Avustussummat jaetaan hankkeille 2-3 vuodeksi. Hankerahoituksen onnistuminen olisi merkittävää, koska palvelumuotoilussa edetään joka tapauksessa digitaalisten palvelujen suuntaan. EU - hankkeen rahoituksella kehitetään e-urheilua ja seurayhteistyötä.

Vuonna 2022 avattavan Matinkylän uimahallin myötä kävijämäärä uimahalleissa arvioidaan nousevan 1,3 milj. kävijään vuodessa.

Liikuntapaikkojen perusparantaminen

1000 EUR	Muutettu TA				
	TP 2020	2021	TA 2022	2023	2024
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-2 200	-1 416	-1 416	-1 416	-1 416
Netto	-2 200	-1 416	-1 416	-1 416	-1 416

Liikuntalautakunnan perusparannusraha käytetään liikunta- ja ulkoilupaikkojen perusparantamiseen. Niitä ovat mm. kenttien aidat ja valot, tekonurmien uusiminen, kuntoratojen kunnostus, kuntoportaat, laitureiden uusiminen, saariston keittokatokset, uimarantojen kunnostus yms.

Koneet ja kalusto

1000 EUR	Muutettu TA				
	TP 2020	2021	TA 2022	2023	2024
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-940	-1 532	-1 103	-1 680	-1 250
Netto	-940	-1 532	-1 103	-1 680	-1 250

Koneet ja kalustossa varaudutaan mm. lähiliikuntapaikkojen ulkoliikuntavälineisiin sekä uusien ja peruskorjattavien tilojen ensikertaiseen kalustamiseen ja liikuntapaikkojen välineistöön. Määrärahoilla varaudutaan tekojääohjelman toteuttamiseen hankkimalla kylmäenergialaitteistoja. Vuoden 2022 investointisuunnitelmaan kuuluu tekojääohjelman toteuttamisen lisäksi mm. ulkoliikuntapaikkojen lisääminen kaupunkitasoisen lähiliikuntaohjelman mukaisesti sekä lumetusjärjestelmien parantamista Puolarmaariin. Uusia tiloja valmistuu vuonna 2022 mm. Espoonlahden huoltorakennus. Matinkylän uimahalli avataan huhtikuussa, mutta sen kalustaminen aloitetaan jo vuoden 2021 loppupuolella.

C241 Liikunnan ja urheilun tulosityksikkö

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Liikunta ja Urheilu tulosityksikön valtuustokauden ja vuositason tavoitteet perustuvat Espoo tarinaan sekä Espoo Liikkuu 2030 ohjelmaan.

Tulosityksikön painopisteet vuodelle 2021:

- Matalan kynnyksen harrastemahdollisuuksien kehittäminen, yhdenvertaisuuden edistäminen ja pandemian tuomien haittavaikutusten minimointi yhteistyössä seurojen ja nuorisoyhteisöjen kanssa.
- e-urheilun kehittäminen osana liikuntapalveluiden toimintaa yhteistyössä urheiluseurojen ja sivistystoimialan kanssa.

- Sivistyspalvelujen tilojen käytön poikkitoiminnallinen tehostaminen - omavalvonnan lisääminen.
- Seura- ja järjestöyhteistyön syventäminen.
- Yhteistyön tiivistäminen venekerhojen kanssa.
- Palvelulupauksen ylittäminen
 - Koronan vaikutuksista toipuminen.

Lasten ja nuorten harrastemahdollisuuksien monipuolistaminen yhteistyössä kumppaneiden kanssa jatkuu. Kuntalaisia aktivoidaan ja osallistetaan omatoimiseen liikuntaan tarjoamalla liikuntaneuvontaa sekä avointa, ilman ennakoilmoittautumista järjestettyä toimintaa. Liikunta- ja ulkoiluapaikoilla lisätään osallistumismahdollisuuksia varaamalla vapaavuoroja monipuolisesti eri liikuntatiloihin seuraharjoittelun ulkopuolelta.

Palveluja kehitetään yhteistyössä seurojen ja yksityisten toimijoiden kanssa. Seurayhteistyössä tähdätään liikunnan arvostuksen nostamiseen yhteisillä ponnistuksilla markkinoinnin, viestinnän ja tapahtumien keinoin. Kestävän kasvatuksen periaatteet huomioidaan myös koko seurakentän osalta. Seuroja kannustetaan ja ohjataan auditoimaan lasten ja nuorten urheilun tähtiseura laatutekijät (täyttää myös eurooppalaisen Sports Club for Health-ohjelman periaatteet). Lisäksi käymme seurojen kanssa keskusteluja siitä, miten harrastamisen hinnan kasvu voitaisiin Espoossa pysäyttää.

Talous ja henkilöstö

Tehtäväalue sisältää lautakunnan, tukipalveluiden sekä viestinnän ja markkinoinnin määrärahat. Budjetoitiperusteita muutetaan vuodesta 2022 alkaen siten, että sisäisten palvelujen ostot budjetoidaan tukipalveluihin, josta ne jaetaan eurojen suhteessa olosuhde- ja liikuntapalveluihin.

1000 EUR	Muutettu TA		TA 2022	2023	2024
	TP 2020	2021			
Toimintatulot	1	0			
Toimintamenot	-1 989	-1 830	-3 259	-3 004	-3 037
Toimintakate	-1 988	-1 830	-3 259	-3 004	-3 037
Tilikauden tulos	-1 988	-1 830	-3 259	-3 004	-3 037
Menot euroa/asukas	7	6	11	10	10

Henkilöstö

Liikunnan ja Urheilun tulosityksikön toimintaympäristön keskeiset muutokset ovat uusien kohteiden valmistuminen, digitalisaatio, seuratoiminnan kehittäminen, oman ja ostopalvelutoiminnan jatkuva arviointi sekä koronan tuomat vaikutukset eri palvelualueille.

Henkilöstömäärä ei kasva.

Toiminnan tehostaminen edellyttää toiminnan muutoksia ja resurssien uudelleen suuntaamista, kun toimintoja yhdistetään ja henkilöstöresursseihin sisältyviä riskejä vähennetään. Henkilöstöresurssien arvioinnissa hyödynnetään lähtövaihtuvuutta esimerkiksi eläkepoistumaa. Asukkaiden määrän kasvu aiheuttaa jatkuvaa painetta resurssien riittävyyteen. Toimintaympäristön muutoksiin vastataan osaamista jakamalla ja yhdessä tekemisellä sekä kiinnittämällä huomio henkilöstön digitaalisiin taitoihin. Uusien tehtävien ja vapautuvien vakanssien osaamisprofiilit suunnitellaan osaamistarpeita vastaaviksi.

C242 Olosuhdepalvelut

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Kumppanuus urheiluseurojen kanssa

Liikuntapaikkojen valvontaa suoritetaan yhteistyössä urheiluseurojen kanssa. Uusissa ja peruskorjatuissa tiloissa siirrytään ns. omavalvontaan.

Urheiluseurojen ja muiden yhteisöjen liikuntapaikkarakentamista hyödynnetään myös kaupungin tarvitsemien tilojen osalta. Esimerkkeinä Logen ry:n Leppävaaran Kameleontti liikuntahalli ja Jääurheilun Tuki ry:n Matinkylän jäähalli, joihin tehdään myös ns. Kaupungin tiloja. Myös hiekkapintaisten pallokenttien tekonurmittamista tehdään kumppanuudella urheiluseurojen kanssa.

Kiintorastien asennus ja huolto tehdään yhteistyössä Espoon Suunta ry:n kanssa. Satamissa tehdään kumppanuussopimuksia huonokuntoisten laitureiden uusimisessa.

Olosuhteet kehittyvät urheilupuistoissa

Leppävaaran urheilupuistossa alkaa Kameleontti – liikuntahallin rakentaminen. Halli valmistuu keväällä 2023. Halliin tulee myös urheilupuiston käyttäjien puku-pesutilat sekä suunnitteilla olevan tekonurmen/tekojään kunnossapitokaluston tallitilat sekä kylmäenergiatila.

Korvaavan lähiliikunta-alueen suunnittelu jatkuu.

Stadionin yleisurheilun radat ja suorituspaikat sekä nurmi uusitaan yleisurheilun nuorten alle 23-vuotiaiden EM-kisoja varten. Stadionille rakennetaan valot. Nurmelle asennetaan lämmitysputket, jolloin stadion voi toimia FC Hongan veikkausliigapelien väistökenttänä Tapiolan stadionin rakentamisen aikana. Rakentaminen alkaa heinäkuussa ja jatkuu toukokuulle 2023.

Perkkaalle valmistuu uuden koulun rakentamisen yhteydessä pallokenttä ja huoltorakennus. Tekonurmi-pintainen pallokenttä toimii talvisin tekojäänä.

Laaksoalahden urheilupuiston tekonurmi uusitaan. Samalla kentälle asennetaan kaukolämpöliittymä, jolloin tekonurmi saadaan talviaikaiseen futiskäyttöön.

Espoonlahden urheilupuistossa alkaa pesäpallokentän ja tekojään huoltorakennuksen rakentaminen, mikäli kilpailutuksessa oleva urakka saadaan budjetin mukaiseen hintaan.

Nurmialueelle ulkokuntosalin yhteyteen rakennetaan lähiliikunta-alue.

Uimahallin peruskorjaus ja laajennus alkaa vuodenvaihteessa 2022 - 2023.

Matinkylän uimahalli avataan yleisölle huhtikuussa 2022. Uuden lukion ja sen yhteyteen rakennettavan liikuntahallin rakentaminen alkaa vuodenvaihteessa 2021 - 2022. Halli valmistuu loppuvuonna 2023.

Matinkylän urheilupuistossa otetaan syksyllä 2021 käyttöön uusi Jääurheilun Tuki ry:n jäähalli, jossa ovat urheilupuiston käyttäjien puku - ja pesutilat, henkilökunnan tilat sekä kunnossapitokaluston tallitilat. Uusi tekojää otetaan käyttöön, kylmäenergia saadaan jäähallista

Tapiolan urheilupuiston asemakaavasta on valittu, joka hidastaa urheilupuiston rakentamista. Suunnittelu kuitenkin jatkuu sekä stadionin, uusien pallokenttien sekä uuden liikuntahallin osalta.

Otaniemen tenniskenttien pinnoite uusitaan ja sen yhteydessä asennetaan putkisto talviaikaista tekojäätä varten. Tekojään rakentaminen vaatii kuitenkin maanomistaja Senaatti kiinteistön luvan.

Ulkoilu

Puolarmaarin ulkoilualueelle rakennetaan keinolunnetusta varten pumppuasema. Alueelle saadaan pakasasteilla tehtyä hiihto-olosuhteita vähälumisenakin talvena.

Alueelle rakennetaan yksityisin voimin padelkenttiä.

Oittaaan uimarannan huoltorakennuksen rakentaminen siirtyi korkeiden rakentamiskustannusten vuoksi. Rakentaminen pyritään aloittamaan syksyllä karsitulla tilaohjelmalla.

Leirintäalueelle haetaan hakumenettelyllä uusi yrittäjä.

Ulkoilureittejä kehitetään yhteistyössä kaupunkitekniikan keskuksen kanssa.

Lähiliikuntaolosuhteita kehitetään rakentamalla uusia suosion saaneita ulkokuntosaleja.

Merelliset ulkoilupalvelut

Saariston reittiliikennettä lisätään. Reittien aikatauluja muutetaan mm. siten, että ulkoilusaarissa voi viettää aikaa pitempään kuin aikaisemmin. Uutena reittinä kokeillaan ns. Fillarireittiä Otaniemestä Kivenlahteen. Myös Pentalan saaristomuseon liikennettä lisätään.

Satamien huonokuntoisten laitureiden uusimista jatketaan, tavoitteena uusia kaksi laituria vuosittain. Myös venekerhojen kanssa tehtävillä kumppanuussopimuksilla edistetään laitureiden uusimista.

Kaupunki hakee uimarantojen yhteyteen kahvila/ravintolayrittäjiä Klobbeniin ja Toppelundiin. Yrittäjän tulee rakentaa uusiin tiloihin myös yleisö WC:t ja uimarantojen valvojen tilat.

Talous ja henkilöstö

1000 EUR	Muutettu TA				
	TP 2020	2021	TA 2022	2023	2024
Toimintatulot	4 244	5 901	7 409	8 221	8 806
Toimintamenot	-34 560	-36 740	-40 468	-42 324	-43 683
Toimintakate	-30 316	-30 840	-33 059	-34 104	-34 878
Suunnitelmapoistot	-1 798	-1 910			
Tilikauden tulos	-32 115	-32 750	-33 059	-34 104	-34 878
Menot euroa/asukas	118	123	134	138	140

C243 Liikuntapalvelut

Palvelut ja toiminnan kehittäminen

Seurat ovat toteuttaneet liikuntarakentamista kaupungin myötävaikutuksella. Liikuntapalvelut on edistänyt uusien paikkojen syntymistä mm. ostopimuksin. Liikuntatilojen vuokra-avustus seuroille on tällä hetkellä jo alle 30 prosenttia toteutuneista vuokratukustannuksista. Vuokra-avustuksen suhteellinen pieneeminen lisää eriarvoisuutta ja se on uhka kumppanuusmallien lisäämiselle. Tavoitteena on, että avustus seuroille olisi vähintään 40 prosenttia toteutuneista vuokratukustannuksista. Pandemian vuoksi vuonna 2020 seurojen omien tilojen käyttökiellot ovat johtaneet merkittäviin taloudellisiin tappioihin.

Koulujen liikuntatilojen ilta- ja viikonloppuaikojen omavalvontaa siirretään edelleen urheiluseuroille kustannustehokkuuden lisäämiseksi. Omavalvontakouluissa mahdollistetaan loma-aikojen ja arkipyhien käyttö. Valvonnan sujuvuus ja turvallisuus vaatii sähkölukkojen sekä valvontakameroiden asentamista kouluille. Omavalvontaa on avattu myös kouluille, joissa on samanaikaisesti sekä liikuntasalin että luokkien iltakäyttöä ja toimintaa pitää laajentaa edelleen. Uudet koulut suunnitellaan omavalvonta huomioiden.

Ohjattua liikuntaa toteutetaan pääsääntöisesti erityisryhmille ja ikäihmisille vahvasti kumppanuuksin ja yhteistyötä hyödyntäen. Erityisesti ikäryhmälle +75 ja erityisryhmille suunnattuja ohjattuja liikuntaryhmiä lisätään edistämään heidän hyvinvointia ja toimintakykyä. Erityisryhmien liikuntaa tarjotaan alle kouluikäisestä vanhuksiin yhteistyössä monien eri yhdistysten ja liikuntaseurojen kanssa. Liikunta- ja nuorisolautakunta myöntää vuosittain liikuntatoiminta-avustusta erityisryhmille. Vuonna 2021 liikuntatoiminta-avustusta myönnettiin 117 500 euroa.

Terveytensä kannalta liian vähän liikkuville annetaan liikuntaneuvontaa ja kannustetaan uusia liikkujia mm. ulkoliikuntaan tukemaan mielen hyvinvointia. Ohjatut ulkoliikuntaryhmät mahdollistetaan vuodenajat huomioiden. Virtuaalisten nettijumppien, esim. tuolijumppa, kautta tavoitetaan myös uusia kohderyhmiä ja tämä mahdollistaa jumppaan osallistumisen mm. palvelukeskuksissa tai kotona. Koululaisten loma-aikojen liikuntatarjonnassa painotetaan avointa toimintaa lapsille, nuorille ja perheille. Loma-aikoina tarjotaan esiopetusikäisille kohdennettua uimaopetusta. Koulujen uimaopetusta järjestetään alakoululaisille neljäsluokkalaisiin asti, turvaten tekniikkaryhmät viidennellä ja kuudennella luokalla. Espoon kaupungin henkilöstölle suunnattuja liikuntaryhmiä toteutetaan ostopalveluna myös virtuaalisina mahdollistaen kaikille työikäisille osallistumisen. Matinkylän uuden uimahallin ohjattu liikuntatarjontaa suunnitellaan huomioiden mahdollinen Olarin uimahallin ohjattu liikuntatarjonta.

Perheliikunta Töpinöitä laajennetaan. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrasteliikuntaryhmiä lisätään alueelliset tarpeet huomioiden. Alakoululaisten WAU-kerhoja järjestetään pääasiallisesti kouluilla heti koulupäivän jälkeen. Tavoitteena on 100 kerhoa. Jumppi -harrasteryhmiä 13-18-vuotiaille lisätään uusilla kumppaneilla. Jumppi-toiminta toteutetaan yhteistyössä espoolaisten urheiluseurojen ja liikunta-alan yritysten kanssa. Jumppi-ryhmillä tarjotaan nuorille maksutonta liikuntaa osana nuorten harrastuskuuta. KULPS-liikuntapolku tarjoaa esikoululaisista kymppiluokkaisille mahdollisuuden tutustua eri liikuntalajeihin ja -paikkoihin. KULPS-liikuntapolku toteutetaan espoolaisten urheiluseurojen ja liikunta-alan yritysten kanssa.

Syksyllä 2020 on aloitettu Muuvi –toiminnan korvaava harrasteiltapäivä 5.-6. -luokan oppilaille. Toiminta on käynnistetty syksyllä 2021 neljällä koululla. Lue ja liiku-harrasteiltapäivää on aloitettu kolmella alakoululla Kauklaahden alueella 1.-4. lk. oppilaille. Keskiviikon harrasteiltapäivän tarjontaa on tehostettu yläkouluilla 7- 9-luokkien oppilaille. Laadun tarkkailua nostettu, sekä kouluja ja seuroja aktivoitu toiminnan mainostamiseen. Toimintaan on tuotu myös harrastetoimintaa erityistukea tarvitsevien nuorten ryhmä syksyllä 2020. Tavoitteena nostaa kävijämäärät 950 kävijää / viikko.

Talous ja henkilöstö

1000 EUR	Muutettu TA				
	TP 2020	2021	TA 2022	2023	2024
Toimintatulot	54	104	104	104	104
Toimintamenot	-7 940	-7 393	-7 830	-7 846	-8 148
Toimintakate	-7 886	-7 290	-7 726	-7 743	-8 044
Tilikauden tulos	-7 886	-7 290	-7 726	-7 743	-8 044
Menot euroa/asukas	27	25	26	26	26